

**DETYRE / RAPORTI I FUSHEVEPRIMIT PER PERCAKTIMIN DHE
PERMBAJTJEN E RAPORTIT TE VLERSIMIT MJEDISOR**

**të draft Programit të Bashkëpunimit Ndërkufitar 2021-2027, i
bashkëfinancuar në kuadër të Instrumentit për Ndhmën e Para-Anëtarësimit,
midis Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe
draft Strategjisë Territoriale për Masat e Integruara**

*(sipas nenit 19a të Rregullores mbi kushtet dhe rregullimet për vlerësimin mjedisor të planeve dhe
programeve dhe nenit 86, paragrafi 3 i Aktit për Mbrojtjen e Mjedisit)*

Nënshkrues : Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe Punëve Publike

2021

PERMBAJTJA

I.HYRJJE.....	5
II.NFORMACION I KONTAKTIT TE NESHKRUESI.....	6
1. Emri, zyra e regjistruar dhe numri unik i identifikimit i personit juridik.....	6
2. Adresa e plotë postare.....	6
3. Telefon, Faks, E-mail.....	6
III DETYRE PER PERCAKTIMIN E FUSHVEPRIMIT AND DHE PERMBAJTJA E VLERESIMIT MJEDISOR.....	7
1. Përshkrimi i përmbajtjes së objektivave kryesore të PBN dhe TSIM dhe lidhjet me planet dhe programet e tjera përkatëse.....	7
1.1. Arsyet për përgatitjen e BNK dhe STMI.....	7
1.2. Qëllimet dhe supozimet kryesore të BNK dhe STMI.....	8
1.3. Alternativat e BNK dhe STMI.....	17
1.4. Marrëdhënia e BNK dhe STMI me plane, programe dhe strategji të tjera përkatëse.....	17
2. Gjendja aktuale e mjedisit dhe zhvillimi i mundshëm pa aplikimin e BNK dhe STMI.....	20
2.1 Gjendja aktuale e mjedisit.....	20
2.2. Zhvillimi i mundshëm i mjedisit pa aplikimin e BNK dhe STMI.....	28
3. Karakteristikat mjedisore për zonat që ka të ngjarë të ndikohen ndjeshëm nga zbatimi i BNK dhe STMI.....	28
4. Problemet ekzistuese mjedisore, të identifikuar në nivele të ndryshme dhe të lidhura me BNK dhe STMI, duke përfshirë ato që lidhen me zona me rëndësi të veçantë mjedisore, siç janë zonat e mbrojtura sipas Aktit të Biodiversitetit.....	28
5.Objektivat e mbrojtjes së mjedisit në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar, të rëndësishëm për BNK dhe STMI dhe mënyra se si këto objektiva dhe të gjitha konsideratat mjedisore merren parasysh gjatë përgatitjes së programit dhe strategjisë.....	29
6.Efektet e mundshme të rëndësishme në mjedis dhe shëndetin e njeriut, përfshirë gjithashtu ndikimet mjedisore ndërkufitare në vendet e tjera.....	29

7. Masat e parashikuara për parandalimin, zvogëlimin dhe kompensimin sa më të plotë të mundshëm të efekteve anësore të zbatimit të BNK dhe STMI në mjedis dhe shëndetin e njeriut.....	30
8. Arsyet e zgjedhjes së alternativave të konsideruara.....	30
9. Metodat për kryerjen e vlerësimit ekologjik, dispozitat rregulluese të përdorura dhe dokumentet dhe vështirësitë në mbledhjen e informacionit të nevojshëm.....	30
10. Masat e monitorimit gjatë zbatimit të BNK dhe STMI.....	34
11. Konkluzioni i Vlerësimit të Mjedisit.....	34
12. Referencë mbi rezultatet e konsultimeve të kryera në procesin e përgatitjes së BNK dhe STMI dhe Vlerësimit Ekologjik.....	34
13. Përmbledhje jo-teknike e Vlerësimit të Mjedisit.....	35
14. Shtojcat e Raportit të Vlerësimit të Mjedisit.....	35

Lista e shkurtesave

KBO₅	Kërkesa biologjike për oksigjen - oksigjeni i konsumuar për litër të mostrës në një temperaturë konstante prej 20 ° C brenda 5 ditëve të periudhës së inkubacionit
PKK	Pika e kalimit te kufirit
RVM	Raporti i vlerisimit mjedisor
VM	Vlerësimi mjedisor (Vlerësimi Strategjik Mjedisor brenda kuptimit të Direktivës 2001/42)
TIC	Teknologjitë e informacionit dhe komunikimit
AAQ	Ambient air quality
MMU	Ministria e Mjedisit dhe Ujit
MZHRPP	Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe Punëve Publike
NVM	Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme
VM urdhëresa	Urdhëresa për termat dhe kushtet për kryerjen e një vlerësimi mjedisor të planeve dhe programeve
AK	Autoriteti Kombëtar
OJQ	Organizata joqeveritare
VNM	Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis
HAP	Hidrokarburet aromatike policiklike
PM	Programi i Masave
PBN	Programi i Bashkëpunimit Ndërkufitar
PMPL	Plani i Menaxhimit të Pellgut Lumor
PMPR	Plani i Menaxhimit të Rrezikut nga Përmytjet
AM	Autoriteti Menaxhues
GIP	Grimcat e Imëta të Pluhurit

I. INTRODUCTION

Detyra për përcaktimin e fushës dhe përmbajtjes së Raportit të Vlerësimit të Mjedisit (RVM) të projekteve të Programit të Bashkëpunimit Ndërkufitar 2021-2027 (PBN), i bashkëfinancuar në kuadër të Instrumentit për Ndhimën e Para-Anëtarësimit, midis Republikës së Bullgarisë dhe Republika e Maqedonisë së Veriut dhe Strategjia Territoriale për Masat e Integruara (STMI) është përgatitur brenda Procedurës së Vlerësimit të Mjedisit (PVM), në përputhje me kërkesat e Artit. 19a të Urdhëresës për kushtet dhe rregullimet për vlerësimin mjedisor të planeve dhe programeve (Urdhëresa e EA). Raporti është në përputhje me udhëzimet në letrën e Ministrisë së Mjedisit dhe Ujit (MMU), Ref. Nr. EC-17 / 29.06.2021, me të cilin Ministri i Mjedisit dhe Ujit ka vendosur të kryejë një vlerësim të detyrueshëm mjedisor të projekteve PBN dhe STMI.

Qëllimi i kësaj detyre për fushëveprimin dhe përmbajtjen e RVM-së është të propozojë fushën dhe përmbajtjen e RVM-së mbi të cilën palët e interesuara mund të bëjnë sugjerime, komente dhe rekomandime. Opinionet e marra do të pasqyrohen / implementohen gjatë përgatitjes së RVM-së, e cila do të sigurojë arritjen e objektivave të procedurave të VM-së për integrimin e konsideratave mjedisore në draft programin dhe strategjinë dhe mjedisin dhe mbrojtjen e shëndetit të njeriut gjatë zbatimit të tyre.

Sipas Artit. 19, paragrafi 1, paragrafi 3 dhe paragrafi. 4 të Urdhëresës së VM, gjatë fazave të ndryshme të përgatitjes së PBN dhe STMI dhe VM, Caktuesi duhet të konsultohet me publikun, aktorët e interesuar dhe palët e treta që mund të preken nga programi dhe zbatimi i strategjisë, në mënyrë që të sigurojë dhe të pajtohet me mendimet dhe komentet, sipas një Skeme Konsultimi, të përgatitur si një dokument i veçantë.

Në territorin e Republikës së Bullgarisë, Caktimi për fushën dhe përmbajtjen e RVM-së është dorëzuar për konsultime nga Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe Punëve Publike (MZHRPP) në Ministrinë e Mjedisit dhe Ujit (MMU) - acc. në nenin 19a, pika 1 të urdhëresës së EA, Ministria e Shëndetësisë acc. në nenin 19a, pika 2 të urdhëresës së VM dhe për publikun, autoritetet e tjera të interesuara dhe palët e treta, të specifikuar në Skemën e Konsultimit - acc. në nenin 19a, pika 3 të urdhëresës së VM.

Caktimi për fushën dhe përmbajtjen e RVM-it sigurohet nga Ministria Bullgare e Zhvillimit Rajonal dhe Punëve Publike, në cilësinë e sajë so Autoritet Mwnaxhues I Programit (MA) dhe Ministria e Pushtetit Lokal dhe Zhvillimit Rajonal të Republikës së Maqedonisë së Veriut-Autoriteti Kombëtarë (AK) për PBN dhe STMI, për kryerjen e konsultimeve në vendin partner për programin dhe strategjinë.

II. INFORMACIONI I NENSHKRUESIT KONTAKTIT

1. Emri, zyra e regjistruar dhe numri unik i identifikimit të personit juridik

Ministria a Zhvillimit Regjional dhe Punëve Publike

2. Adresa e plotë postale

Sofia 1000, rr. 17-19 "Shën Kirili dhe Metodij"

3. Telefon, Faks, E-mail

Personi kontaktues: Desislava Georgieva - Drejtore e Drejtorisë së Menaxhimit të Bashkëpunimit Territorial Telefoni: 02/9405 488

E-mail: D.G.Georgieva@mrrb.government.bg

III. RAPORT PER PERCAKTIMIN E FUSHVEPRIMIT DHE PERMBAJTJA E VLERSIMIT TE MJEDISIT

Raporti për përcaktimin e fushës dhe përmbajtjes së RVM-së është përgatitur në përputhje me kërkesat e Nenit 86, para. 3 të Ligjit për Mbrojtjen e Mjedisit dhe udhëzimet e paraqitura në letër e Ministrisë së Mjedisit dhe Ujit, referencë Nr. EO-17 / 29.06.2021.

Raporti i Vlerësimit të Mjedisit (RVM) do të përgatitet në strukturën e ardhshme ,fushëveprim dhe përmbajtje :

1. Përshkrimi i PBN (Programës së Bashkëpunimit Ndërkufitar) dhe STMI objektivat kryesore dhe lidhjet e tyre me planet dhe programet përkatëse

1.1. Bazat për PBN dhe STMI përgaditjet

Hartimi i programeve të bashkëpunimit ndërkufitar bazohet kryesisht në Rregulloren e (BE) 2021/1060 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 24 Qershorit 2021 që përcakton dispozitat e përbashkëta për Fondin Evropian të Zhvillimit Rajonal, Fondin Social Evropian Plus, Fondi i Kohezionit, Fondi i Tranzicionit të Drejtë dhe Fondi Evropian Detar, Peshkimit dhe Aquakulturës dhe rregullat financiare për ata dhe për Fondin e Azilit, Migracionit dhe Integritit, Fondin e Sigurisë së Brendshme dhe Instrumentin për Mbështetjen Financiare për Menaxhimin e Kufirit dhe Politikën e Vizave (Rregullorja e Përgjithshme) dhe Rregullorja (BE) 2021/1059 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 24 Qershorit 2021 mbi dispozitat specifike për qëllimin e bashkëpunimit territorial Evropian (Interreg) e mbështetur nga Fondi Evropian i Zhvillimit Rajonal dhe instrumentet e financimit të jashtëm (Rregullorja Interreg).

Në nivelin kombëtar, dokumentet kryesore për përgatitjen e programeve janë:

- Projekt Marrëveshja e Partneritetit që përmban një listë të programeve INTERREG
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 196, datë 11 Prill 2019, miraton analizën e zhvillimit ekonomik dhe social të Bullgarisë për periudhën 2007-2017 për përcaktimin e përparësive kombëtare për periudhën 2021-2027, listën e objektivave të politikës që do të mbështeten gjatë programimit periudha 2021-2027, dhe një listë e programeve dhe agjencive kryesore për zhvillimin e tyre, të cilat caktuan Ministrinë e Zhvillimit Rajonal dhe Punëve Publike (MZHRPP) si agjencinë kryesore për zhvillimin e programeve nën objektivin e Bashkëpunimit Territorial Evropian (INTERREG) 2021 - 2027;
- Dekreti i Këshillit të Ministrave Nr. 142 i vitit 2019 për zhvillimin e dokumenteve strategjike dhe programore të Republikës së Bullgarisë për menaxhimin e fondeve të BE-së për periudhën e programimit 2021-2027

PBN dhe STMI financohen nga Bashkimi Evropian me fonde nga Instrumenti i Ndihmës së Para-Anëtarësimit

MZHRPP është Autoriteti Menaxhues (AM) nën programet bilaterale INTERREG për bashkëpunimin ndërkufitar midis Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Serbisë, Republikës së Turqisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut.

11.2. Qëllimet dhe supozimet kryesore të PBN dhe TSIM

A. CBCP 2021-2027 midis Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut ka shtrirjen gjeografike të mëposhtme:

- Republika e Bullgarisë: 2 rajone në nivelin NUTS III: Blagoevgrad dhe Kjustendil;
- Republika e Maqedonisë së Veriut: 3 rajone në nivelin NUTS III: Verilindje, Lindore dhe Juglindore.

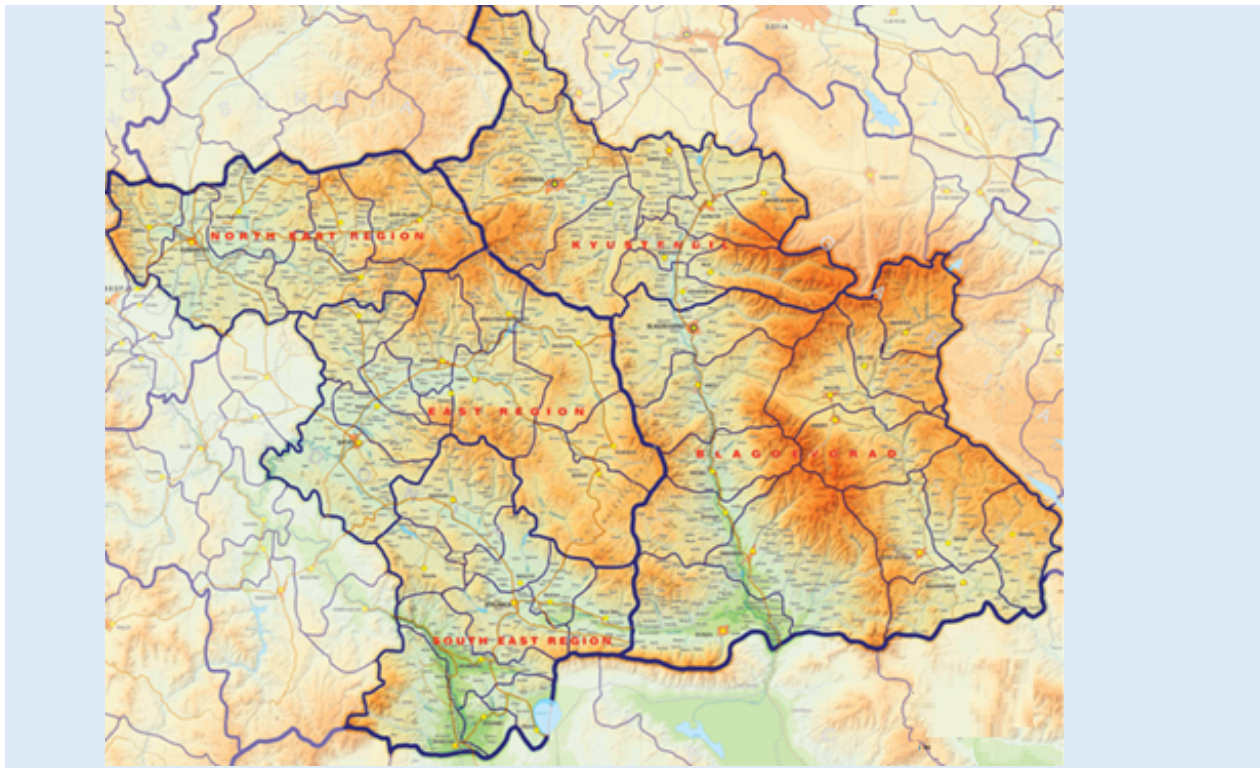

Figura Nr. 1.2-1 Shtrirja territoriale e PBN 2021-2027 ndermjet Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut

Programi identifikon Objektivat e Përgjithshme të mëposhtëm, **Objektivat e Politikave (nga Propozimi i Rregullores së Përgjithshme), dhe Prioritetet përkatëse, Objektivat Specifike dhe Aktivitetet / Investimet Mbështetëse:**

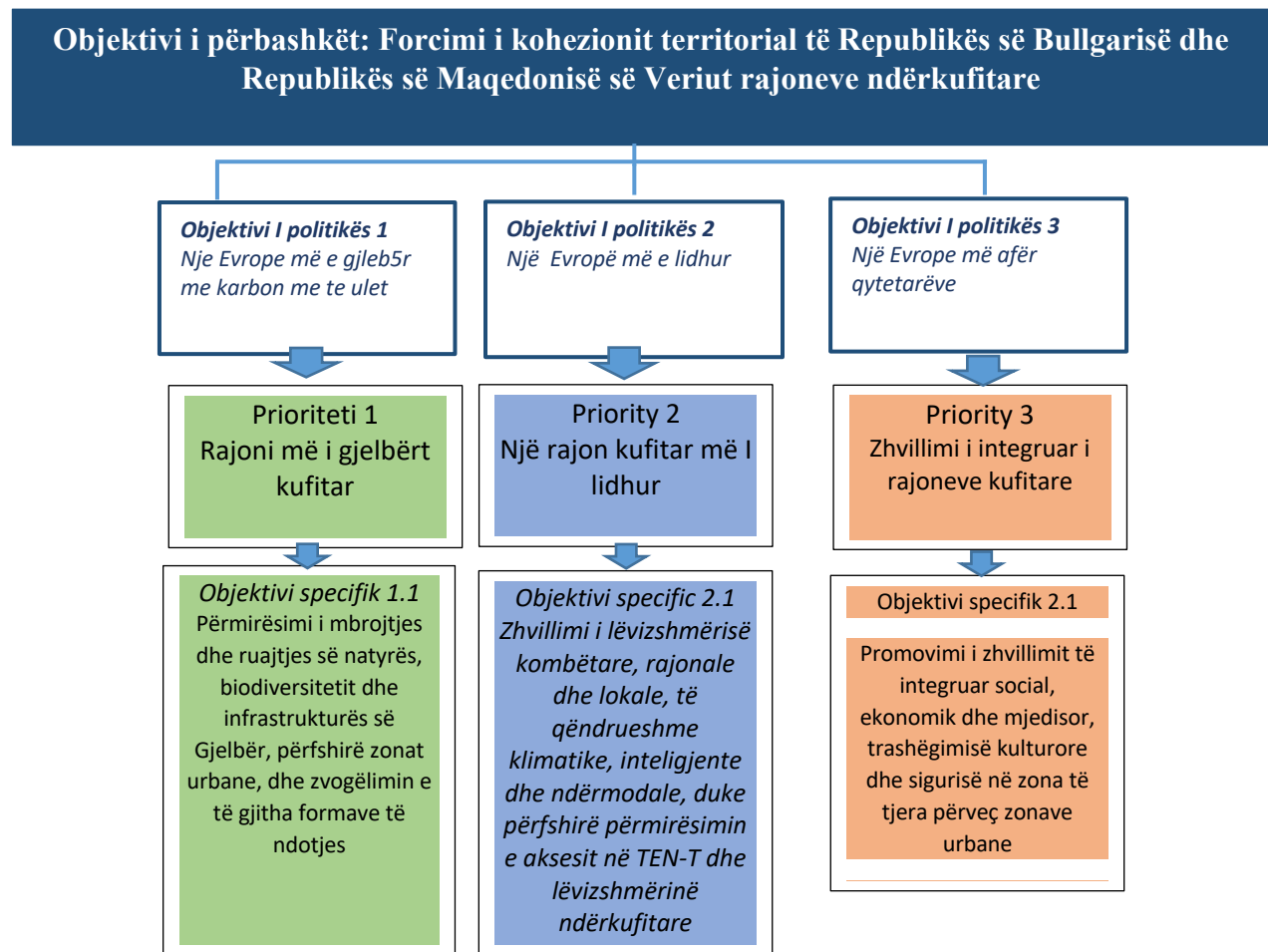

Figura Nr. 1.2-2 Përqendrimi tematik i PBN 2021-2027 ndërmjet Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut Përmbajtja e përparësive është si më poshtë:

Përmbajtja e përparësive është si më poshtë:

Prioriteti 1. Rajoni më i gjelbërt kufitar

Objektiva e politikës 2 "Një Evropë më e gjelbër, me karbon të ulët"

Objektiva specifike "Rritja e mbrojtjes dhe ruajtjes së natyrës, biodiversitetit dhe infrastrukturës së gjelbër, duke përfshirë zonat urbane, dhe zvogëlimin e të gjitha formave të ndotjes"

Lloji i veprimeve / investimeve që do të mbështeten:

- Investime në ndërtimin e zarzavateve (ballkone të gjelbërta, mure të gjelbërta, çati të gjelbërta, atrium, trotuare të gjelbërta, parkim të gjelbër, gardhe të gjelbërta, barriera të zhurmës, etj.)
- Investimet në zhvillimin e zonave të gjelbërta urbane dhe periferike, duke përfshirë përmirësimin e lidhjeve midis hapësirave të gjelbërta (rrugicë pemësh dhe pemë / mbrojtje rruge, pemë jeshile dhe jeshile rruge, shesh lojërash / terren shkollë, jeshile të bregut të lumit);

- Investimet në zhvillimin e zonave të gjelbërta urbane natyrore (parku urban, parku historik / kopshti, parku / parketi i xhepit, hapësira e gjelbër e lagjes, hapësira e gjelbër institucionale, objekti i gjelbër i sportit, pylli, toka me shkurre, zona e braktisur dhe e shkretuar me arna të shkretëtirës);

- Investimet në zhvillimin e zonave të gjelbërta për menaxhimin e ujit (swales, restaurimi i përroit dhe pastrimi i natyrës, kopshte shiu ose sisteme të qëndrueshme kullimi urbane (SUDS), pellgje të natyralizuara të ujërave të shiut, zona të mbajtjes së zonave biorentuese);

- Përveç investimeve të sipërpërmendura, programi synon të mbështesë veprimet e mëposhtme në përputhje me nevojat për të promovuar GI dhe zgjidhjet e bazuara në ekosistem:

- Investimet në aktivitete të dedikuara për kontrollin e ndotjes dhe rehabilitimin e lumenjve dhe fushave kafe;

- Mbështetje për strategji të përbashkëta dhe planet e veprimit për rritjen e ndërgjegjësimit dhe zhvillimin e mjeteve, instrumenteve, eksperimenteve të reja, si dhe transferimin e zgjidhjeve midis aktorëve përkatës;

Grupet e synuara:

Popullsia lokale dhe vizitorët, autoritetet lokale dhe strukturat rajonale të administratës qendrore, OJQ-të, institucionet akademike dhe shkencore

Përfituesit:

Autoritetet publike, institucionet shkencore, OJQ-të

Prioriteti 2 Një regjion kufitar më i bashkuar

Objektivi i Politikës 3 "Një Evropë më e lidhur"

Objektivi specifik: "Zhvillimi i lëvizshmërisë së qëndrueshme, rezistente ndaj klimës, inteligjencës dhe lëvizjes kombëtare, rajonale dhe lokale, përfshirë përmirësimin e aksesit në TEN-T dhe lëvizjen ndërkufitare"

Projekti strategjik: "Themelimi i një pike të re të kalimit të Kufirit (BCCP)" Klepalo "midis Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut"

Objektivi kryesor i projektit: Për të përmirësuar lidhjen rajonale dhe për të nxitur rritjen ekonomike të zonës së BNK Objektivat specifike të projektit:

Objektivat specifike të projektit:

- Të lehtësojë trafikun në rritje të njerëzve dhe mallrave midis dy vendeve
- Për të forcuar lidhjet e komunikimit midis dy vendeve
- Për të përmirësuar dhe zgjeruar aksesin në Rrjetin Thelbësor të Transportit Evropian (TEN-T)

Llojet treguese të veprimeve:

- Azhurnimi i objekteve ekzistuese dhe ndërtimi i objekteve të reja BCCP;
- Blerja e pajisjeve teknike të specializuara të gjeneratës së re bazuar në zgjidhjet më të fundit të TIK;
- Rehabilitimi i rrugëve ekzistuese dhe ndërtimi i rrugëve të reja në të dy vendet;
- Vlerësime mjedisore dhe vlerësime të tjera të lidhura me projektin

Përfituesit:

Agjencitë Doganore, Ministrinë e Brendshme të Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut, autoritetet publike kompetente rajonale

Partnerët:

Administratat Rajonale, Agjencitë e Infrastrukturës Rrugore të të dy vendeve

Prioriteti 3 Zhvillimi i integruar i rajonit kufitar

Objektivi i politikës 5 "Një Evropë më afër qytetarëve"

Objektiva specifike "Nxitja e zhvillimit të integruar shoqëror, ekonomik dhe mjedisor, trashëgimisë kulturore dhe sigurisë në zona të ndryshme nga ato urbane"

Brenda Prioritetit 3, për zbatimin e Politikës Objektivi 5 "Evropa më pranë qytetarëve", parashikohet zhvillimi i Strategjisë Territoriale për Masat e Integruara (STMI), e cila do të adresojë masat (identifikohen aktivitetet e përshtatshme të mbështetjes nën programi) nga nevoja specifike territoriale.

Qasja e integruar për mbulimin e nevojave dhe adresimin e potencialit territorial të STMI-it të zhvilluar manifestohet në tre aspekte kryesore:

- territori i përcaktuar në bazë të rezultateve të qëndrueshme që arrihen në drejtim të nevojave të përbashkëta dhe potencialit të zhvillimit; • pjesëmarrja e një game të gjerë partnerësh në të gjithë procesin e hartimit, diskutimit, miratimit dhe implementimit të strategjisë.

- paketë e përftuar e masave të ndërlidhura dhe plotësuese (të integruara), bazuar në koordinimin e ngushtë të politikave të ndryshme publike sipas specifikave lokale, duke mbuluar nevojat lokale dhe potencialet e zhvillimit dhe duke sjellë përfitime të përbashkëta për partnerët dhe rajonin.

Përmes STMI do t'i japë përparësi mbështetjes për disa projekte / veprime / aktivitete mbi të tjerët - përshkruar më poshtë në përshkrimin e STMI.

Grupet e synuara:

Shoqëria civile, OJQ-të, institucionet kërkimore, akademike, trajnuese dhe sociale, NVM-të, turistët, komunitetet lokale dhe banorët, autoritetet publike lokale / rajonale, strukturat territoriale të autoriteteve qendrore.

Përfituesit:

Organet vendimmarrëse të autoriteteve lokale, strukturat territoriale të organeve qendrore drejtuese të autoriteteve publike, OJQ-të, institucionet akademike, trajnuese dhe sociale, NVM-të.

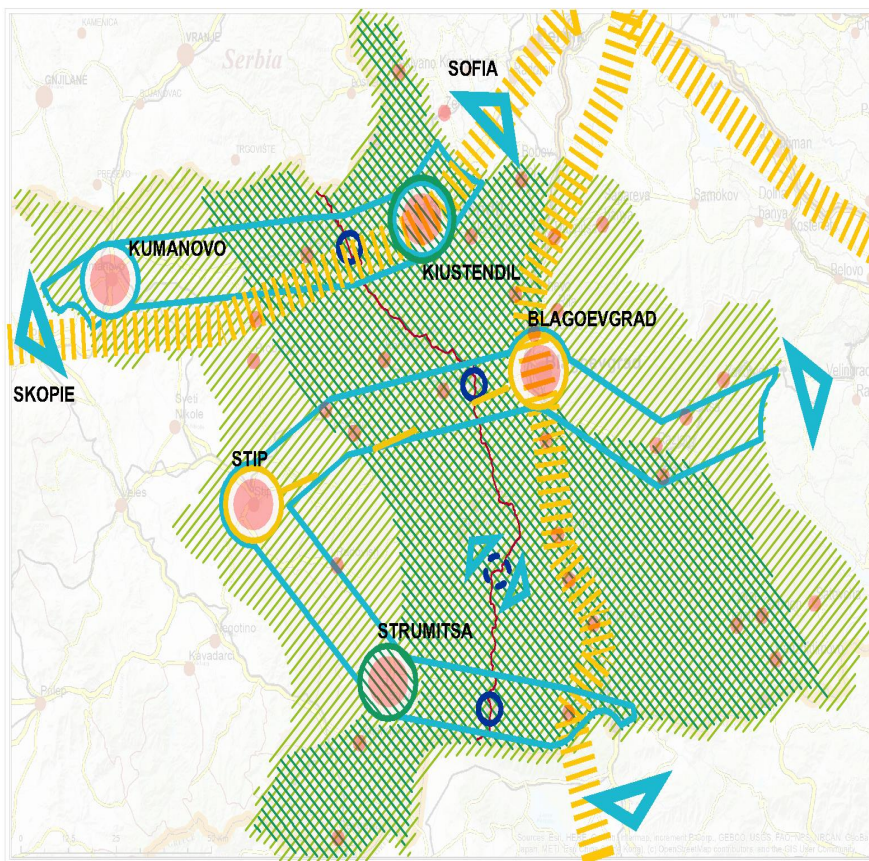
B. STMI 2021-2027 ndërmjet Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut

TSIM përcakton Vizionin e PBN, objektivin strategjik, objektivat specifike (përshkruar më lart në Prioritetin 3 të PBN) dhe masat.

Vizioni: Territori i Republikës së Bullgarisë - Republika e Maqedonisë së Veriut rajoni BN (PBN): një vend për konsolidimin dhe stabilitetin e realitetit kulturor dhe historik përmes përpjekjeve të përbashkëta për bashkëpunim të dobishëm, kohezion socio-ekonomik dhe zhvillim të qëndrueshëm.

Zona brenda fushës gjeografike të STMI karakterizohet nga nevoja të përbashkëta dhe potenciale zhvillimi dhe është në thelb një zonë funksionale, por një qasje ndërhyrjeje më e thellë e bërë sipas dëshirës lejon identifikimin e zonave të ndërhyrjes intensive në të. Specifikat e kontekstit lokal përcaktojnë përcaktimin e katër zonave të tilla (Figura Nr. 1.2-3). Secila prej tyre gjithashtu përmban të paktën një qendër zhvillimi të nivelit më të lartë (qytet i madh) dhe kështu është e lidhur me thelbin e rrejtit policentrik. Kjo lidhje ka jo vetëm një dimension hapësinor por edhe një funksional - në qytete më të mëdha dhe më të zhvilluara është më lehtë të arrihen rezultate në fushën e teknologjive të reja (jeshile, rrethore, dixhitale) dhe atje ka shumë të ngjarë të ndërmarrë hapat e parë dhe për të dhënë një shtytje të gjithë zhvillimin e territorit.

Zonat mbivendosen / kryqëzohen mbi njëra-tjetrën. Qytetet e ndryshme dhe territoret përreth bien në disa zona të ndryshme në të njëjtën kohë, gjë që përcakton profilin e tyre në lidhje me intensitetin e ndërhyrjeve / masave të ndryshme

Legjenda:

- E gjelbert - E gjithë zona funksionale (i gjithë territori i strategjisë)
- Kafë - Zona e qytetit, qendrat e dijes (dy qendra akademike)

 E Kaltert -Zona aktive e komunikimit të transportit (zhvillimi i qëndrueshëm i lidhjeve të transportit)

 E gjelbert e eeret - Zona e Brezitet të Gjellbër Evropian (roli i zgjeruar i ruajtjes së biodiversitetit)

Figura Nr. 1.2-3 Zonat e identifikuar të ndërhyrjes intensive midis Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut në STMI 2021-2027

Objektivi strategjik 1: Zhvillimi dhe kohezioni social përmes rritjes së qëndrueshme ekonomike bazuar në një ekonomi ekonomi të dijes dhe synon të hekurosë ndryshimet e rëndësishme midis qendrave të popullsisë në nivele të ndryshme hierarkike në rajonin e BNK:

Objektivi specifik 1.1: Rritja e konkurrencës së ekonomisë lokale dhe përmirësimi i mjedisit të biznesit:

Matja 1.1.1 Sigurimi i stimujve për fillimin dhe zhvillimin e NVM-ve në të gjitha fushat me potencial për të krijuar vende pune, përfshirë punësimin alternativ; orientimi drejt industrive të teknologjisë së lartë me vlerë të shtuar të lartë; një tranzicion drejt një ekonomie rrethore që përfshin uljen e varësisë nga burimet dhe shfrytëzimin e mbetjeve industriale;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- zhvillim i ekuilibruar i mjedisit të biznesit në zonën e PBN, përmes mbështetjes së synuar për të dy rajonet që mbeten prapa dhe për zhvillimin e industrive të teknologjisë së lartë me vlerë të shtuar të konsiderueshme;
- nevoja për rritjen e aftësisë konkurruese të NVM-ve duke rritur kualifikimin dhe marrjen e aftësive kryesore - udhëheqje, menaxhim, marketing, dixhital dhe kompetenca të tjera;
- rritja e burimeve dhe efijencës së energjisë së NVM-ve dhe mbështetja e zbatimit të modeleve të ekonomisë rrethore;
- një trend i qëndrueshëm për rritje të qëndrueshme ekonomike, burime të mira për diversifikimin ekonomik dhe rritjen e aktivitetit ekonomik të NVM-ve.

Masa Masa 1.1.2 Zhvillimi i ekuilibruar i mjedisit të biznesit në rajonin e BNK-së me anë të mbështetjes së synuar si për rajonet më pak të zhvilluara ashtu edhe për fillimin e industrive të teknologjisë së lartë, me vlerë të lartë të shtuar; rritja e atraktivitetit të rajonit të BNK-së për investime të huaja direkte;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- zhvillim i ekuilibruar i mjedisit të biznesit në zonën e BNK, përmes mbështetjes së synuar për të dy rajonet që mbeten prapa dhe për zhvillimin e industrive të teknologjisë së lartë me vlerë të shtuar të konsiderueshme;
- Rritja e tërheqjes së zonës së BNK-së për investime të huaja direkte.

Masa 1.1.3 Veçimi nga NVM-të, me fokus në bizneset familjare, si një faktor kryesor për zhvillimin e qëndrueshëm socio-ekonomik duke mbështetur / rritur kompetencën e NVM-ve për pjesëmarrje në programet e financimit evropian dhe kombëtar; ngritja e burimeve dhe eficiencës së energjisë së NVM-ve dhe mbështetja për prezantimin e modeleve të ekonomisë rrethore; promovimi i sipërmarrjes duke përmirësuar mjedisin e biznesit duke përdorur burimet e disponueshme në vend;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- promovimi i sipërmarrjes duke përmirësuar mjedisin e biznesit duke përdorur burimet e disponueshme lokale;
- Veçimi i NVM-ve me fokus në biznesin e familjes si një faktor kryesor për zhvillimin e qëndrueshëm socio-ekonomik duke mbështetur / rritur kompetencën e NVM-ve për pjesëmarrje në programet e financimit evropian dhe kombëtar;
- promovimi i sipërmarrjes duke përmirësuar mjedisin e biznesit duke përdorur burimet e disponueshme në vend;

Masa 1.1.4. Rritja e kualifikimeve të fuqisë punëtore dhe marrja e aftësive thelbësore në udhëheqje, menaxhim, marketing, shkrim-lexim dixhital dhe kompetenca të tjera; rinovimi i vazhdueshëm teknologjik i NVM-ve që përfshijnë njohuri dhe aftësi të reja, makineri, produkte softuerësh dhe futjen e teknologjisë dixhitale; përmirësimin e kulturës korporative të bashkëpunimit midis NVM-ve, përfshirë pjesëmarrjen e tyre të përbashkët në projekte dhe programe që kërkojnë financim të jashtëm dhe adresimin e sfidave të përbashkëta në një mjedis mjaft konkurrues;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- Veçimi i NVM-ve me fokus në biznesin e familjes si një faktor kryesor për zhvillimin e qëndrueshëm socio-ekonomik duke mbështetur / rritur kompetencën e NVM-ve për pjesëmarrje në programet e financimit evropian dhe kombëtar;
- Nevoja për rritjen e aftësisë konkurruese të NVM-ve duke rritur kualifikimin dhe marrjen e aftësive kryesore - udhëheqje, menaxhim, marketing, dixhital dhe kompetenca të tjera;
- rinovimi i vazhdueshëm teknologjik i NVM-ve që përfshijnë njohuri dhe aftësi të reja, makineri, produkte softuerësh dhe futjen e teknologjive dixhitale.

Masa 1.1.5. Masat për të adresuar çështjen e shkurtimit të personelit të kualifikuar dhe për të rritur kualifikimin e stafit ekzekutiv dhe të lartë drejtues duke vazhduar arsimin, rifreskimin dhe kurset e ri-trajnimit në përputhje me nevojat e sektorit të biznesit; masa të përqendruara territoriale për adresimin e papunësisë në zonat problematike të rajonit PBN, për inkurajimin e personave ekonomikisht joaktivë për të kërkuar punë dhe stimulimin e sektorit të biznesit për krijimin e vendeve të punës;

- Masat për të adresuar çështjen e shkurtimit të personelit të kualifikuar dhe për të ngritur kualifikimin e stafit ekzekutiv dhe të lartë drejtues duke vazhduar arsimin, trajnimin shtesë dhe kurset e ri-trajnimit në përputhje me nevojat e biznesit;

- masa të orientuara territorialisht për të trajtuar papunësinë në zonat problematike të rajonit PBN për të inkurajuar njerëzit ekonomikisht joaktivë për të kërkuar punë dhe studim dhe për të stimuluar biznesin për të krijuar vende të reja pune.

Objektivi specifik 1.2: Trashëgimia kulturore dhe historike e Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut: një parakusht për zhvillimin e një produkti tërheqës, gjithë sezonal të turizmit me anë të zgjidhjeve inteligjente që sigurojnë qasje dhe pjesëmarrje universale

Masa 1.2.1. Përmirësimi i lëvizshmërisë dhe lidhjes së infrastrukturës së transportit dhe inxhinierisë nga një sistem lëvizshmërie alternative, duke përfshirë një rrjet korsish biçikletash, pyll 'të papastër' dhe rrugë fshatare, helikopterë, etj;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- sigurimi i investimeve në rinovimin dhe / ose ndërtimin e vendeve dhe pajisjeve të infrastrukturës inxhinierike dhe të transportit sipas nevojave të përcaktuara territoriale - lidhjet rrugore dhe hekurudhore, sistemi i furnizimit me ujë dhe kanalizimeve, furnizimi me energji elektrike, burimet e ripërtëritshme të energjisë, pajisjet e sigurisë dhe sigurisë, telekomunikimet dhe komunikimi lidhje;

- zhvillimi alternativ i sistemit të lëvizshmërisë, përfshirë përfshirjen e një rrjeti të korsive të biçikletave, pyjeve të 'papastra' dhe rrugëve të vendit, helikopterët, etj

Masa 1.2.2. Zhvillimi dhe tregtimi i produkteve turistike të integruara rajonale të përshtatshme për aktivitete të ndryshme përmes përfshirjes së trashëgimisë kulturore dhe historike dhe pasurive natyrore; përpjekjet e përbashkëta për diversifikimin e formave të shërbimeve turistike dhe realizimin e turizmit gjithë sezonal në rajonin e BNK;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- masat e synuara për zhvillimin e turizmit ekologjik;

- Mundësia për zhvillimin e produktit rajonal turistik bazuar në burimet natyrore të disponueshme, trashëgiminë kulturore, burimet minerale dhe infrastrukturën relativisht të mirë turistike;

Masa 1.2.3. Zhvillimi i paketave financiare të synuara të integruara për mbështetjen e aktivitetit të biznesit dhe krijimin e NVM-ve të reja në turizëm me fokus në bizneset familjare dhe ofrimin e produkteve turistike lokale: turizmi i verës dhe i shijshëm, ekoturizmi rural, turizmi i çiklizmit, gjuetia dhe peshkimi, jashtë -turizmi rrugor, etj .;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- ndërhyrje të synuara për të kapërcyer ndryshimet e rëndësishme midis vendbanimeve të niveleve të ndryshme hierarkike në strukturën territoriale në mënyrë që të kapërcehet shpopullimi përmes paketave të masave të integruara për mbajtjen e popullsisë;

- Veçimi i NVM-ve me fokus në biznesin e familjes si një faktor kryesor për zhvillimin e qëndrueshëm socio-ekonomik duke mbështetur / rritur kompetencën e NVM-ve për pjesëmarrje në programet e financimit evropian dhe kombëtar; • mundësi për zhvillimin e zanateve dhe shërbimeve lokale duke i përshtatur ato me situatën moderne të tregut;

Masa 1.2.4 Krijimi i një rrjeti të përbashkët vendndodhjesh për realizimin e koncepteve si school shkollë e gjelbër , country në vend’, ‘vizitë me ...’, ‘bërë nga ...’, etj;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- masa të përbashkëta për të zvogëluar cenueshmërinë e shërbimeve turistike për shkak të situatave pandemike dhe epidemike;

- masat e synuara për zhvillimin e turizmit ekologjik;

- mbështetja financiare për aktivitetet kulturore dhe shkëmbimi i trashëgimisë kulturore;

Masa 1.2.5 Përpunimi dhe zbatimi i masave të përbashkëta për uljen e ndjeshmërisë së shërbimeve në sektorin e turizmit ndaj efekteve të situatave pandemike dhe epidemike; promovimi i zhvillimit të turizmit shëndetësor dhe rekreativ: produktet dhe shërbimet që lidhen me ushtrimet fizike, sportet në natyrë, forcimin e sistemit imunitar dhe përmirësimin e gjendjes shëndetësore përmes procedurave spa, terapisë klimatike, terapisë me baltë; kombinimi i pushimeve të shkurtra të llojeve të ndryshme me udhëtimet individuale;

Nevojat përkatëse dhe potenciali i zhvillimit:

- rritjen e sigurisë dhe sigurisë në vendet turistike;

- Mundësia për të krijuar një produkt rajonal turistik bazuar në burimet natyrore, trashëgiminë kulturore, burimet minerale dhe infrastrukturën relativisht të mirë turistike.

1.3. Alternativa për CBCP dhe TSIM

Programet dhe draftet e strategjisë të paraqitura nga Assignor nuk përmbajnë alternativa. Në një fazë të mëvonshme është e mundur të identifikohej alternativa dhe mundësi që do të analizohen në raportin e vlerësimit ambiental në lidhje me ndikimin e tyre në mjedis dhe shëndetin e njeriut.

Një egzaminim detal i hollësishëm i alternativave në dispozicion në kohën e pregatitjes së tij bëhet në RVM-it (RVA) përfshirë alternative zeronëse janë zhvilluar për PBN dhe STMI

1.4. Marrëdhënia e CBCP dhe TSIM me plane, programe dhe strategji të tjera përkatëse

Në nën-pikën e RVM-it (RVA) marrëdhënia dhe korrelacioni i projekteve të PBN dhe TSIM 2021 - 2027 do të analizohen me planet, programet dhe strategjitë e tjera:

- në nivelin Evropian dhe ndërkombëtar;
- në nivelin kombëtar, rajonal dhe lokal (që bien në programin dhe strategjinë e territorit të Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut). A. Planet, programet dhe strategjitë në lidhje me PBN dhe STMI 2021-2027 në nivel Evropian (përfshirë dypalësh) dhe ndërkombëtar.

A. Planet, programet dhe strategjitë në lidhje me PBN dhe TSIM 2021-2027 në nivel Evropian (përfshirë dypalësh) dhe ndërkombëtar.

- Agjenda e Kombeve të Bashkuara (KB) 2030 për Zhvillimin e Qëndrueshëm "Ndryshimi i Botës sonë";
- Agjenda territoriale 2030;
- Marrëveshja e Gjellbër Evropiane / Pakti Evropian i Gjellbër;
- Harta e rrugës për një plan veprimi që synon ndotjen zero të ujit, ajrit dhe tokës (në përgatitje e sipër);
- Plani i veprimit të ekonomisë rrethore;
- Strategjia e Biodiversitetit të BE 2030;
- Strategjia Rajonale e Energjisë e Rajonit Ndërkufitar - Distrikti Blagoevgrad, Republika e Bullgarisë dhe Rajoni i Planifikimit Lindor të Republikës së Maqedonisë për periudhën 2018-2023;
- Tjera

B. Planet, programet dhe strategjitë në territorin e Republikës së Bullgarisë, në lidhje me BNK dhe TSIM 2021-2027:

- Projekt Marrëveshja e Partneritetit për periudhën e programimit 2021-2027;
- Programi Kombëtar i Zhvillimit: Bullgaria 2030;

- Strategjia Kombëtare për Zhvillimin Rajonal për periudhën 2012-2022;
- Koncepti Kombëtar për Zhvillimin Hapësinor për periudhën 2013-2025 - Azhurnuar 2019;
- Strategjia Kombëtare e Reduktimit të Rrezikut nga Katastrofat 2018-2030;
- Strategjia Kombëtare për Sigurinë Rrugore në Republikën e Bullgarisë 2021 - 2030 dhe Plani i Veprimit për zbatimin e saj për periudhën 2021 - 2023;
- Plani i rimëkëmbjes dhe qëndrueshmërisë (drafti);
- Programi Kombëtar i Kontrollit të Ndotjes së Ajrit (2020 - 2030);
- Programi Kombëtar për Përmirësimin e Cilësisë së Ajrit të Ambientit 2018-2024;
- Strategjia Kombëtare për Përshtatjen ndaj Ndryshimeve Klimatike dhe Plani i Veprimit deri në vitin 2030; Plani i veprimit i integruar i energjisë dhe ndryshimit të klimës së Republikës së Bullgarisë 2021 - 2030;
- Programi Kombëtar për Mbrojtjen, Përdorimin e Qëndrueshëm dhe Rivendosjen e Funksioneve të Tokës 2020-2030;
- Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbetjeve 2021-2028 (drafti);
- Strategjia Kombëtare për Menaxhimin dhe Zhvillimin e Sektorit të Ujit në Republikën e Bullgarisë dhe Planin e Veprimit për zbatimin e tij në periudhën afatshkurtër (2013 - 2015), afatmesme (2016 - 2021) dhe afatgjatë (2022 - 2037) Prespektive;
- Plani kombëtar për mbrojtjen e ligatinave më të rëndësishme në Bullgari 2013-2020;
- Plani i Menaxhimit të Pellgjeve të Lumenjve në Rajonin e Egjeut Perëndimor (2016-2021);
- Plani i Menaxhimit të Rrezikut nga Përmbytjet në rajonin e Menaxhimit të Pellgut të Egjeut Perëndimor për 2016-2021, përfshirë. Projekt i Vlerësimit të Rishikimit Preliminar të Përmbytjeve të Përditësuar për Rajonin e Menaxhimit të Pellgut të Egjeut Perëndimor, Mars - 2021;
- Kuadri Kombëtar i Prioritetit për Veprim për Natura 2000 për periudhën 2021-2027 (drafti).
- Strategjia e Integruar Territoriale për Zhvillimin e Rajonit Jugperëndimor nga Niveli 2 për periudhën 2021-2027 (drafti);
- Strategjitë, planet dhe programet komunale për komunat Blagoevgrad dhe Kyustendil, përfshirë. Planet e përgjithshme të zhvillimit të Komunës së Blagoevgradit dhe Komunës së Kyustendilit;
- Tjera

B. Planet, programet dhe strategjitë në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut në lidhje me PBN dhe TSIM 2021-2027:

- Strategjia e Zhvillimit Rajonal e Republikës së Maqedonisë së Veriut 2021-2031;
- Programi i Zhvillimit për Rajonin e Planifikimit Verilindor 2020-2024;

- Programi i Zhvillimit për Rajonin e Planifikimit Lindor 2020-2024;
- Programi i Zhvillimit për Rajonin e Planifikimit Juglindor 2021-2026;
- Strategjia Kombëtare për Zhvillim të Qëndrueshëm të Republikës së Maqedonisë 2009-2030;
- Strategjia Kombëtare për Mbrojtjen e Natyrës 2017-2027;
- Strategjia Kombëtare e Biodiversitetit me Planin e Veprimit 2018-2023;
- Strategjia e Zhvillimit të Energjisë e Republikës së Maqedonisë deri në vitin 2040 (drafti);
- Strategjia e Menaxhimit të Rrezikut 2018-2020;
- Strategjia e mjedisit dhe ndryshimit të klimës;
- Strategjia për Ujërat e Republikës së Maqedonisë;
- Planet strategjike të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor të Republikës së Maqedonisë së Veriut;
- Strategjia Kombëtare për Zhvillim të Qëndrueshëm në Republikën e Maqedonisë;
- Strategjia Kombëtare për Investime Mjedisore;
- Strategjia Kombëtare për Kohezionin e Mjedisit;
- Strategjia e Menaxhimit të Mbetjeve në Republikën e Maqedonisë (2008-2020);
- Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbetjeve të Republikës së Maqedonisë 2020 - 2026 (drafti);
- Planet Kombëtare të Mbrojtjes së Ajrit të Ambientit;
- Programi i Reduktimit të Ndotjes së Ajrit;
- Planet Rajonale të Menaxhimit të Mbetjeve të Republikës së Maqedonisë Veriore
- Plani për mbylljen e deponive të papajtueshme në Republikën e Maqedonisë
- Tjetër

RVM do të analizojë pajtueshmërinë dhe koherencën e supozimeve të PBN dhe STMI 2021-2027 me planet, programet dhe strategjitë përkatëse, përfshirë ato të propozuara për shqyrtim nga palët e interesuara si rezultat i konsultave nën këtë detyrë

2. Gjendja aktiale e mjedisit dhe zhvillimit pa aplikimin e CBCP dhe TSIM

2.1. Gjendja aktuale e mjedisit

Gjendja aktuale e mjedisit në fushën e rajonit ndërkufitar - subjekt i PBN dhe STMI do të konsiderohet, analizohet dhe vlerësohet në RVM në lidhje me secilin komponent dhe faktor mjedisor, përfshirë, në lidhje me popullatën dhe shëndetin e njeriut për territorin e Rretheve Blagoevgrad dhe Kyustendil (Republika e Bullgarisë) dhe rajonet Verilindore, Lindore dhe Jug-Lindore (Republika e Maqedonisë së Veriut). Për qëllimet e detyrës paraqiten vetëm informatat themelore / përmbledhëse mbi gjendjen e mjedisit.

2.1.1. Klima dhe ndryshimet klimatike

A. Karakteristikat klimatike

Rrethet Blagoevgrad dhe Kyustendil (Republika e Bullgarisë)

Pozicioni gjeografik kalimtar dhe topografia e larmishme e dy rretheve përcaktojnë dinamikën dhe ndryshimet e klimës në territorin e tyre. Mund të dallohen tre tipe kryesore të klimës - klima e butë kontinentale, tranzicionale-kontinentale dhe malore.

Përgjatë lumenjve Struma, Strumesnitca dhe Mesta klima ka ndikimin më të theksuar mesdhetar. Në përgjithësi, të dy rrethet karakterizohen nga thatësira të zgjatura verore në ultësira, ngricat e pranverës së vonë dhe në fillim të vjeshtës, dhe nën mesataren e vendit dhe të shpërndara në mënyrë të pabarabartë sipas stinëve dhe muajve vlerat e reshjeve.

Rajonet verilindore, lindore dhe juglindore (Republika e Maqedonisë së Veriut)

Në pjesën perëndimore (të poshtme) të rajonit Verilindor, mbizotëron klima e butë-kontinentale (kontinentale e ngrohtë), në pjesën lindore mbizotëron një klimë më e ftohtë kontinentale dhe në malet e një lartësie mbi 1000 m - klimë malore. Sipas të dhënave mesatare të reshjeve mujore, vlerat janë relativisht të ulëta, por janë shpërndarë relativisht në mënyrë të barabartë gjatë vitit. Përrjashtim është muaji maj me sasi të mëdha të reshjeve.

Klima në rajonin Lindor formohet nën ndikimin e klimës mesdhetare dhe kontinentale. Verat e gjata dhe të thata janë tipike, me shfaqje të shpeshtë të temperaturave të larta deri në + 41 ° C dhe dimra të butë dhe të lagësht me shfaqje të rrallë të temperaturave të ulëta.

Pozicioni specifik gjeografik dhe topografik i rajonit Jug-Lindor favorizon verërat e gjata të nxehta me temperatura të larta ditore dhe ulje të reshjeve vjetore, si dhe temperatura të ulëta të dimrit dhe erëra nga të gjitha drejtimet. Erërat tipike për këtë rajon janë: erërat e ngrohta veriperëndimore, jugperëndimore, Veriore dhe Jugore.

B. Ndryshimet klimatike

Temperaturat rekord të larta në dekadat e fundit, shkrirja e akullnajave, ajri më i lagësht, etj tregojnë se ngrohja globale është një fakt i padiskutueshëm. Që nga viti 1989, anomalitë pozitive të temperaturës mesatare vjetore të ajrit krahasuar me normën klimatike të periudhës bazë 1961-1990 kanë mbizotëruar. Për zonën ndërkuftare në fjalë tendencat janë:

- Ulja e reshjeve, e cila është kryesisht për shkak të rritjes së temperaturave - pritet një rënie e burimeve ujore, përfshirë. për qëllime pije dhe sanitare dhe ujitje, të cilat do të kenë një ndikim negativ në popullatë dhe bujqësi; • Regjistruar duke rritur frekuencën e dukurive ekstreme meteorologjike - përmbytje dhe thatësira, krahasuar me të kaluarën e afërt;
- Përkeqësimi i cilësisë së ujit në trupat ujorë - për shkak të sasisë së zvogëluar të ujit, përkatësisht sasisë së zvogëluar të oksigjenit të tretur, shkarkimet do të çojnë në një rritje të përqendrimit të ndotësve;
- Tharja e plantacioneve pyjore, veçanërisht në brezin e lisit deri në lartësinë rreth 1200 m, dhe ndryshimi i përbërjes së llojeve të bimësisë në lartësi më të madhe, duke çuar në rritjen e rrezikut nga zjarret dhe dëmtuesit;
- Efektet direkte dhe indirekte në shëndetin e njeriut - ndotja e ajrit, ndotja e ushqimit, uji i pijshëm, përfshirë. mungesa e ujit të pijshëm.

RVM do të sigurojë informacion të detajuar mbi gjendjen aktuale dhe specifikën klimatike të zonave klimatike dhe nën-zonave në të cilat territori ndërkuftar bie brenda fushës së PBN dhe STMI; gjendja dhe tendencat e ndryshimit të klimës; nivelet e emetimit të gazrave serë sipas treguesve.

2.1.2. Statusi i ajrit të ambientit

Rrethi o Blagoevgrad dhe Kyustendil (Republika e Bullgarisë)

Sipas kërkesave të legjislacionit kombëtar dhe evropian me Urdhrin Nr. 969 / 21.12.2013 të Ministrisë të Mjedisit dhe Ujërave, territori i vendit është i ndarë në gjashtë Rajone për Vlerësimin dhe Menaxhimin e Cilësisë së Ajrit të Ambientit, (RVMCAA). Analiza e të dhënave për Cilësinë e Ajrit të Ambientit (QAA) kryhet sipas rajoneve, duke marrë parasysh specifikat e secilës vendbanim në të cilin kryhet kontrolli. Rrethet Blagoevgrad dhe Kyustendil bien në territorin e RVMCAA Jugperëndimore.

Sipas Urdhrit RD-969 / 21.12.2013 të Ministrit të Mjedisit dhe Ujit, territori i Komunës Blagoevgrad është përfshirë në listën e rajoneve për Vlerësimin dhe Menaxhimin e Cilësisë së Ajrit të Ambientit (VMCAA) në territorin e Republikës së Bullgarisë si një zonë / njësi territoriale në të cilën vërehet ndotja e ajrit me grimca të imëta (PM10) dhe hidrokarbure aromatike policiklike (surfaktantë). Zbatohet një Program i azhurnuar për cilësinë e ajrit të ambientit të komunës Blagoevgrad për periudhën 2019-2023. Burimi kryesor i ndotjes së ajrit është ngrohja shtëpiake.

Rajonet verilindore, lindore dhe juglindore (Republika e Maqedonisë së Veriut)

Republika e Maqedonisë së Veriut gjithashtu përballet me probleme të cilësisë së ajrit të ambientit. Çdo vit përqendrimet e ndotësve të caktuar tejkalojnë vlerën e vlerës së kufizuar në legjislacionin kombëtar - problemi kryesor është ndotja e grimcave të imta (PM10 dhe PM2.5), pasi burimi kryesor është ngrohja shtëpiake, e ngjashme me Republikën e Bullgarisë. Shteti zbaton një Program për Kufizimin e Ndotjes së Ajrit të Ambientit. RVM do të analizojë të dhënat mbi ndotjen e ajrit të ambientit në zonat e mbuluara nga BNK dhe STIM, burimet kryesore të ndotjes dhe tendencat aktuale në cilësinë e ajrit të ambientit.

The RVM will analyze data on ambient air pollution in the areas covered by PBN and STMI, the main sources of pollution and current trends in ambient air quality.

2.1.3. Statusi i ujit, zonat e mbrojtjes së ujit, rreziku nga përmytja

Objektivi kryesor i politikës evropiane të ujit është të sigurojë një furnizim me ujë të mjaftueshëm me cilësi të mirë, si për nevojat njerëzore ashtu edhe për mjedisin.

A.Uji sipërfaqësor

Rrethet Blagoevgrad dhe Kyustendil (Republika e Bullgarisë)

Territori i dy rretheve bie brenda Rajonit të Menaxhimit të Ujërave në Egjeun Perëndimor dhe në pellgjet e ujërave të ujërave të lumenjve Struma dhe Mesta.

Këto dy pellgje lumore janë më ujëmbajtësit midis pellgjeve lumore në vend, me vëllimin më të madh vjetor të rrjedhjeve. Pellgjet e lumenjve Strumeshnitsa dhe Lebnitsa (degët e lumit Struma) janë ndërkufitare midis Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut. Periudha e vlefshmërisë së Programit PBN dhe STMI përkon me zbatimin e RBMPs dhe RBFR në Rajonin e Egjeut Perëndimor për periudhën 2016-2021, si dhe për periudhën 2022-2027.

Rishikimi aktual i statusit mjedisor, tregon statusin dhe karakteristikat e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë të përcaktuara nga organet përkatëse ujore në përputhje me informacionin e përfshirë në RBMP 2016 – 2021

në Rajonin e Egjeut Perëndimor dhe informacioni aktual mbi gjendjen e ujit të postuar në faqen e internetit të Drejtorisë së Pellgut të Egjeut Perëndimor. / WABD / Raporti i vlerësimit mjedisor do të marrë parasysh deklaratën e Drejtorisë së Pellgut të Egjeut Perëndimor me referencë reference 11-01-155 (1) / 09. 06.2021.

Rajonet verilindore, lindore dhe juglindore (Republika e Maqedonisë së Veriut)

Trupat ujorë sipërfaqësorë në tre rajonet e Republikës së Maqedonisë Veriore bien në dy pellgje lumore - Egje - Lumi Strumica dhe Vardar - Lumi Bregalnitsa. Arsyet më të zakonshme për përkeqësimin e statusit mjedisor të trupave të ujërave sipërfaqësorë janë të lidhura me ndotjen organike nga ujërat e zeza të pastërta shtëpiake dhe industriale, ndotja difuze nga aktivitetet bujqësore - bujqësia dhe blegtoaria, shkarkimet e paautorizuara të ujërave të zeza shtëpiake dhe industriale të patrajtuara.

B.Ujërat nëntokësore

Faktorët që përcaktojnë kushtet për formimin, dinamikën dhe regjimin e ujërave nëntokësore janë fiziko-gjeografike: relievi, klima, hidrologjia dhe hidrografia dhe gjeologjia: struktura gjeologjike, struktura litologjike e shkëmbinjve dhe strukturat tektonike. Zona ndërkuftare është e pasur me trupa të ujërave nëntokësore. Shkaku më domethënës për gjendjen e dobët të trupave ujorë në rajon, vlerësuar nga parametrat fiziko-kimikë (vlerat e tejkaluara për BOD5, përçueshmëria elektrike, azoti i nitritit, azoti i nitratit, përmbajtja totale e fosforit, etj.), Janë burimet e ndotjes difuze (vendbanime pa kanalizime të ndërtuara, ndotje të mbeturinave, etj).

C.Zonat e mbrojtjes së ujit

Sipas dispozitave të Artit. Neni 6 i Direktivës Kuadër të Ujit të BE-së Shteteve Anëtare të BE-së u kërkohet të sigurojnë ngritjen e regjistrave për të gjitha zonat e mbrojtjes së ujit brenda secilës zonë individuale të menaxhimit të basenit, të cilat rishikohen dhe azhurnohen çdo 6 vjet.

Të rregulluara janë zonat e mëposhtme të mbrojtjes së ujit:

- zona ujëmbledhëse e trupave ujorë sipërfaqësorë dhe toka mbi trupat ujorë nëntokësorë, që përdoren për furnizim me ujë të pijshëm dhe sanitare, dhe kanë një rrjedhë mesatare ditore prej më shumë se 10 metra kub ose shërbejnë për furnizimin me ujë të më shumë se 50 njerëzve, dhe trupat ujorë që janë planifikuar të përdoren për furnizim me ujë të pijshëm dhe sanitar;
- trupat ujorë të përcaktuar si ujëra rekreative dhe sportive ujore, përfshirë zonat e caktuara të larjes;

- zonat ku uji është i ndjeshëm ndaj ndotjes së lëndëve ushqyese, përfshirë zonat e rrezikuara dhe zonat e ndjeshme;
- zonat për ruajtjen / mbrojtjen e specieve të peshkut me vlera ekonomike dhe organizmave të tjerë ujorë;
- zonat e mbrojtura dhe zonat e përcaktuara ose të deklaruara për mbrojtjen e habitateve dhe speciet në të cilat mbajtja ose përmirësimi i statusit të ujit është një faktor i rëndësishëm për mbrojtjen e tyre.

D.Rreziku i përmytjes

Një qasje e integruar për menaxhimin e rrezikut nga përmytja është futur nga Direktiva 2007/60 / EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 23 Tetorit 2007 mbi vlerësimin dhe menaxhimin e rreziqeve nga përmytja, që synon të zvogëlojë rreziqet e ardhshme përmes kërkimit, vlerësimit dhe ndikimit në të gjithë faktorët që ndikojnë në shfaqjen e përmytjeve dhe rëndësinë e pasojave të tyre në shëndetin e njeriut, aktivitetin ekonomik dhe mjedisin. Direktiva kërkon që Shtetet Anëtare të zhvillojnë një Plan të Menaxhimit të Rrezikut nga Përmytjet (PMRP) me një Program të Masave (PM) të përfshirë. Ato kanë për qëllim krijimin e kushteve për zvogëlimin e efekteve anësore të përmytjeve në shëndetin e njeriut, mjedisin, trashëgiminë kulturore dhe veprimtarinë ekonomike, veçanërisht në zona të caktuara me një rrezik potencial të konsiderueshëm të përmytjeve. Zona ndërkufitare që i nënshtrohet BNK dhe STMI përfshin zona me një rrezik të konsiderueshëm potencial të përmytjes.

RVM do të paraqesë informacionin mbi gjendjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore në zonën e rajonit ndërkufitar, subjekt i PBN dhe STMI statusi i zonave të mbrojtjes së ujit dhe ekzistenca e zonave me rrezik të konsiderueshëm potencial të përmytjeve. Për analizat e ujërave në territorin e rretheve Blagoevgrad dhe Kyustendil do të përdoren RBMPs dhe FRMPs të rajonit të Egjeut Perëndimor për periudhën 2016-2021, si dhe vlerësimi paraprak i azhurnuar i rrezikut nga përmytja në draft FRMP për periudhën 2022-2027

2.1.4. Gjendja e thellësive të tokës

Pamja bashkëkohore natyrore gjeografike territoriale e Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut është rezultat i një zhvillimi të gjatë dhe kompleks, i cili fillon në të kaluarën gjeologjike. Formacionet kryesore të relievit u formuan gjatë veprimit të proceseve të palosjes, thyerjes, vullkanit dhe sedimentimit, veçanërisht gjatë fazës së fundit neotektonike të zhvillimit të territorit

RVM do të marrë në konsideratë specifikën e thellësive të tokës në territorin brenda fushës së PBN dhe STMI

2.1.5. Statusi i tokës

Rrethet Blagoevgrad dhe Kyustendil (Republika e Bullgarisë)

Sipas zonimit të bimësisë pyjore të Republikës së Bullgarisë, rrethet Blagoevgrad dhe Kyustendil bien në rajonin e bimësisë pyjore Thrakiane, në nënrajonin e Osogovisë. Lloji kryesor i tokës në luginat e lumenjve, në fushat dhe në pjesët e poshtme të shpateve malore deri në lartësinë 600 m janë fluvisols (tokë aluviale dhe deluviale), luvisols (terra rossa (toka kinemonike) pyjore), dhe gjithashtu rendzic cekët leptosolet. Në malet në lartësi prej 700 deri në 1300 m, në lis të ndenjtur,

Zona e pyjeve të ahut dhe bredhit kambizolët (tokat pyjore kafe) janë të përhapura. Në një lartësi prej 1000 - 1500 m ka cambisols (toka pyjore kafe) nën ahut dhe pyje të përziera të bredhit dhe bredhit. Në pjesët më të larta të brezit të malit të lartë, nën pyjet e bredhit, ka cambisols (toka pyjore me ngjyrë të errët), të cilat në një lartësi prej mbi 1500 m zëvendësohen me toka livadhesh malore dhe regosolë të cekët.

Rajonet verilindore, lindore dhe juglindore (Republika e Maqedonisë së Veriut)

Bazuar në përbërjen gjeologjike, strukturën e relievit, kushtet klimatike, tiparet hidrografike dhe karakteristikat e bimësisë dhe natyrës së egër, mozaik i llojeve të ndryshme të tokës është formuar në rajonet e konsideruara të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Tokat e luginave të lumenjve karakterizohen nga fluvisolë, dhe për kodrat malore - toka pyjore kafe. Leptosolët e ombricës (graduesit) ose tokat silikate humus janë tipike për kullotat e maleve të larta.

RVM do të sigurojë informacion të detajuar mbi statusin e tokës, përfshirë. mbyllja e tokës, erozioni i tokës, ndotja e tokës në zonën e PBN dhe STMI

2.1.6. Statusi i biodiversitetit

Biodiversiteti i Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut brenda fushës territoriale të PBN dhe STMI karakterizohet nga heterogjeniteti i madh dhe një shkallë e lartë e reliktit dhe endemizmit. Ky është rezultat i pozitës së tyre qendrore gjeografike në Gadishullin Ballkanik, si dhe ndikimeve ndaj të cilave territori ka qenë i ekspozuar në të kaluarën, veçanërisht gjatë Pleistocenit. Luhatjet e mëdha të temperaturës para, gjatë dhe pas përfundimit të epokës së akullit kanë shkaktuar migrime masive të botës së egër. Lëvizje të tilla kanë lënë gjurmë të thella në florën dhe faunën e kohëve të fundit në zonën e gjerë evropiane, përfshirë zonën ndërkufitare në fjalë. RVM do të sigurojë informacion mbi bimësinë karakteristike dhe faunën në zonën e mbuluar nga PBN dhe STMI përfshirë. specie të rralla dhe të rrezikuara (përfshirë speciet subjekt i mbrojtjes sipas akteve normative), specie të huaja invazive dhe specie jo-vendase, habitate natyrore, etj.

RVM do të sigurojë informacion mbi bimësinë karakteristike dhe faunën në zonën e mbuluar nga PBN dhe STMI përfshirë. specie të rralla dhe të rrezikuara (përfshirë speciet subjekt i mbrojtjes sipas akteve normative), specie të huaja invazive dhe specie jo-vendase, habitate natyrore, etj.

2.1.7. Zonat e mbrojtura dhe territoret e mbrojtura

Për ruajtjen ose rivendosjen e statusit të favorshëm të habitateve natyrore dhe specieve në zonën e tyre natyrore të shpërndarjes, do të vendosen territore të diferencuara posaçërisht me një regjim mbrojtjeje.

RVM do të adresojë zonat e mbrojtura dhe territoret e mbrojtura Brenda zones ndërkufitare

2.1.8. Statusi i peizazhit

Rrethet Blagoevgrad dhe Kyustendil (Republika e Bullgarisë)

Sipas zonimit të Peisazhit të G. Petrov, 1997, rajoni i rretheve Blagoevgrad dhe Kyustendil bie në rajonin e luginës malore të Bullgarisë Jugore, duke pushtuar pjesë të

Nën rajonet Krayshte, Osogovo - Struma e mesme, Struma e Jugut, Rila dhe Pirin. Ndërsa klasat e peizazhit mbizotërojnë klasat e luginës së lumenjve dhe ato malore.

Rajonet verilindore, lindore dhe juglindore (Republika e Maqedonisë së Veriut)

Diapazoni i të tre rajoneve përfshin gjithashtu një larmi të formave të relievit dhe lartësia varion nga 60 në mbi 2000 m - lugina e lumit dhe peisazhet malore janë gjithashtu tipike.

RVM do të përfshijë një analizë të statusit të peizazhit të zones Brenda territorit të PBN dhe STMI

2.1.9. Statusi i pasurive të prekshme

Asetet e prekshme ndahen në pasuri fikse (tokë, ndërtesa, infrastrukturë, pajisje) dhe aktive afatshkurtra (lëndë të parë). Statusi i tyre varet drejtpërdrejt nga disponueshmëria e burimeve financiare për rinovimin dhe zhvillimin e tyre. Në zonën ndërkufitare, nevoja për investime në aktivitete dhe masa specifike përcaktohet kryesisht në bazë të statusit aktual të aktiveve të prekshme. RVM do të përfshijë një analizë të statusit kryesor të pasurive të prekshme në lidhje me BNK dhe STMI.

RVM do të përfshijë një analizë të statusit kryesor të pasurive të prekshme në lidhje me PBN dhe STMI.

2.1.10. Trashëgimia kulturore dhe historike,

përfshirë trashëgiminë arkitektonike dhe arkeologjike Republika e Bullgarisë dhe Republika e Maqedonisë së Veriut kanë pasuri me vlera kulturore, përfshirë. regjistruar në territorin e rajonit ndërkufitar në intervalin e PBN dhe STMI.

RVM do të përfaqësojë informacion mbi trashëgiminë kulturore dhe rregulloret për ruajtjen dhe mbrojtjen e saj në teritorin e rajonit ndërkufitar Brenda intervalit të PBN dhe STMI

2.1.11. Statusi i dëmshëm i faktorëve fizikë

Trafiku i automjeteve motorike është burimi kryesor i ndotjes së zhurmës në Evropë, dhe për shkak të zhvillimit të urbanizimit dhe rritjes së nevojës për lëvizje, gjatë dekadës së ardhshme, nivelet e zhurmës pritet të rriten si në zonat urbane ashtu edhe në ato rurale. Për të kufizuar efektet e dëmshme të zhurmës në mjedis, u miratua Direktiva 2002/49 / EC e 25 Qershorit 2002 mbi vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmës mjedisore. Në Republikën e Bullgarisë dhe Republikën e Maqedonisë së Veriut është miratuar legjislacioni përkatës për të kufizuar zhurmën mjedisore.

RVM do të sigurojë informacion mbi statusin e faktorit të dëmshëm të zhurmës dhe burimet kryesore të ndotjes së zhurmës në rajonin ndërkufitar në intervalin e PBN dhe STMI

2.1.12. Statusi dhe menaxhimi i mbeturinave

Mbeturinat perceptohet si një problem mjedisor, social dhe ekonomik, dhe konsumi në rritje dhe sjellja "konsumatore" e shoqërisë vazhdojnë të prodhojnë sasi të mëdha mbeturinash. Për të parandaluar formimin e mbeturinave nevojiten përpjekje të mëdha dhe të ndryshme. Mbeturinat janë gjithashtu humbje e materialit burimet (metalet dhe materialet e tjera të riciklueshme), dhe në të njëjtën kohë ka potencial si burime të energjisë.

Zbatimi i aktiviteteve të trajtimit të mbeturinave të tilla si ripërdorimi dhe riciklimi janë miqësorë me mjedisin, duke lejuar kthimin e mbeturinave nga deponitë. Sebashku Republika e Bullgarisë dhe Republika e Maqedonisë së Veriut zhvillojnë dhe zbatojnë Planet Kombëtare të Menaxhimit të Mbetjeve. Lidhur me trendet e vëzhguara deri më tani:

- Në vitet e fundit, Republika e Bullgarisë ka mbajtur një nivel relativisht konstant të mbetjeve të dorëzuara për rikuperim, gjë që është tregues i përpjekjeve për riciklimin e mbetjeve, zvogëlimin e sasisë së deponimit në nivelin kombëtar dhe zbatimin e hierarkisë në praktikën e menaxhimit të mbetjeve;

- Metoda kryesore për asgjësimin përfundimtar të mbeturinave në Republikën e Maqedonisë së Veriut është deponimi. Vetëm disa mbetje të rrezikshme nga objektet e kujdesit shëndetësor dhe disa mbetje të lëngshme të rrezikshme digjen. Ka raportuar çështje me përgjegjësinë e mbeturinave.

RVM do të sigurojë informacion të detajuar mbi menaxhimin e mbetjeve në rajonin ndërkufitar që bie nën rrezen e PBN dhe STMI.

2.1.13. Kimikate të rrezikshme dhe rreziku i aksidenteve të mëdha

Gjatë zbatimit të aktiviteteve dhe masave nën BNK dhe STMI, në lidhje me ndërtimin e vendeve dhe infrastrukturës, është e nevojshme të merren parasysh ndërmarrjet ekzistuese në zonë, duke ekzekutuar aktivitete për ruajtjen / prodhimin / përdorimin e kimikateve të rrezikshme dhe përzierjeve në sasi. që paraqesin rrezik për aksidente të mëdha. Në varësi të sasisë së këtyre substancave (kur është mbi sasinë përkatëse të pragut), ndërmarrjet klasifikohen si me potencial të ulët ose të lartë të rrezikut.

Në mënyrë që të merren parasysh ndërmarrjet e tilla ekzistuese për sa i përket rrezikut për mjedisin dhe shëndetin e njeriut, informacioni mbi to do të paraqiten në RVM.

2.1.14. Statusi i shëndetit të popullsisë

Treguesit kryesorë shëndetësorë për vlerësimin e gjendjes shëndetësore të popullatës janë treguesit demografikë (shkalla e lindjeve, vdekshmëria, vdekshmëria foshnjore, shtimi natyror), sëmundshmëria, sëmundshmëria, vdekshmëria e klasifikuar sipas shkaqeve të vdekjes dhe të tjerët. Analiza e tyre, së bashku me analizën e faktorëve të rrezikut për popullatën dhe shëndetin e njeriut (faktorët e mjedisit socio-ekonomik; faktorët e stilit të jetës; faktorët e mjedisit dhe mjedisit profesional), do të japin një ide të qartë të situatës aktuale dhe tendencave në statusin shëndetësor të popullsisë.

Në vitet e fundit, në zonën e konsideruar ndërkufitare ka tendenca për uljen e popullsisë, shkallë të ulët të lindjeve, vdekshmëri të lartë - me shkaktarin kryesor sëmundjet kardiovaskulare dhe neoplazma.

Faktori më i rëndësishëm i faktorëve të mjedisit është ndikimi i ndotjes së ajrit dhe zhurmës.

RVM do të përdorë statistikën dhe raportet zyrtare në dispozicion, bazuar në të cilat do të kryhet një analizë e treguesve demografikë dhe faktorëve të rrezikut për shëndetin e njeriut në zonën ndërkufitare brenda intervalit të PBN dhe STMI.

2.2. Zhvillimi I mundshëm I mjedisit pa aplikimin e VBCP dhe TSIM

Bazuar në karakteristikat e aspekteve mjedisore në pikën 2.1 të RVM-it, në pikën 2.2. do të bëhet një analizë e zhvillimit të mundshëm të aspekteve mjedisore, përfshirë. ndikimi në shëndetin e njeriut, pa zbatimin e PBN dhe STMI (kështu do të vlerësohet ndikimi i "alternativës zero", d.m.th. refuzimi i zbatimit të PBN dhe STMI zbatimi do të vlerësohet).

3. K Karakteristikat mjedisore për zonat që ka të ngjarë të ndikohen ndjeshëm nga zbatimi i CBCP dhe TSIM

Bazuar në karakteristikat e aspekteve aktuale mjedisore (të cilat do të vlerësohen në pikën 2 të RVM), si dhe supozimet e PBN dhe STMI, kjo pjesë e RVM do t'i kushtojë vëmendje zonave që do të preken më shumë - nga programi dhe strategjia. Zonat e ndjeshme siç janë territoret e mbrojtura të rrjetit ekologjik Natura 2000, vendbanimet dhe vendet e tjera, që i nënshtrohen mbrojtjes shëndetësore, zonave të mbrojtjes sanitare përreth burimeve të ujit, zonat me rrezik përmbajtjes, etj do të shqyrtohen në detaje.

4. Problemet ekzistuese mjedisore, të identifikuar në nivele të ndryshme dhe të lidhura me BNK dhe STIM, duke përfshirë ato që lidhen me zona me rëndësi të veçantë mjedisore, siç janë zonat e mbrojtura sipas Aktit të Biodiversitetit.

Artikulli do të përshkruajë problemet mjedisore të vendit ekzistues, të identifikuar në nivele të ndryshme dhe të lidhura me PBN dhe STMI. Do të bëhet përkatësisht një analizë e marrëdhënies midis problemeve mjedisore dhe supozimeve të programit dhe strategjisë - konkluzione nëse PBN dhe / ose STMI çojnë në përmirësimin e situatës mjedisore ose përkeqësimin e problemeve ekzistuese mjedisore dhe / ose shfaqjen e problemeve të reja.

5. Objektivat e mbrojtjes së mjedisit në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar, të rëndësishëm për BNK dhe STMI dhe mënyra se si këto objektiva dhe të gjitha konsideratat mjedisore merren parasysh gjatë përgatitjes së programit dhe strategjisë.

Një analizë e strategjive, planeve dhe programeve që përcaktojnë qëllimet për mbrojtjen e mjedisit në nivelin kombëtar (për Republikën e Bullgarisë dhe Republikën e Maqedonisë së Veriut) dhe ndërkombëtar (evropian), të rëndësishëm për PBN dhe STMI do të bëhet në këtë artikull. Bazuar në analizën, do të nxirren përfundime mbi mënyrën dhe shkallën në të cilën këto objektiva dhe konsideratat mjedisore merren parasysh në program..

6. E Efektet e mundshme të rëndësishme në mjedis dhe shëndetin e njeriut, përfshirë gjithashtu ndikimet mjedisore ndërkufitare në vendet e tjera

Meqenëse PBN dhe STMI janë dokumente strategjike, sipas natyrës dhe detajeve të supozimeve të tyre, vlerësimi i efekteve të mundshme të rëndësishme në mjedis dhe shëndetin e njeriut do të bëhet në dy nivele të detajeve:

- Niveli strategjik:
 - Për PBN kjo përfshin një vlerësim të ndikimit të Objektivit të Përgjithshëm, Prioriteteve dhe Objektivit Specifik;
 - Për STMI, kjo përfshin një vlerësim të ndikimit të Vizionit, Objektivit Strategjik dhe Objektivave Specifik
- Niveli "Masat / Aktivitetet":
 - Për PBN, kjo përfshin një vlerësim të ndikimit të aktiviteve / investimeve të mbështetura; -
 - Për STMI, kjo përfshin një vlerësim të ndikimit të masave.

Ndikimi do të vlerësohet nga analiza e përbërësve dhe faktorëve mjedisorë të ndikimeve të mundshme të rëndësishme në mjedis dhe shëndetin e njeriut, përfshirë pasojat dytësore, kumulative, të njëkohshme, afatshkurtra, afatmesme, afatgjata, të përhershme dhe të përkohshme, pozitive dhe negative të zbatimit të PBN dhe STMI

Lidhur me ndikimin e mundshëm ndërkufitar si rezultat i zbatimit të BNK dhe STIM:

- PBN dhe STMI janë ndërkufitare si natyrë dhe fushëveprim, dhe të dy dokumentet synojnë të kenë një ndikim brenda kufijve të rajonit ndërkufitar të përcaktuar. Në këtë kontekst, duke hartuar një RVM të përbashkët për të gjithë territorin brenda gamës së programit, ndikimi që supozimet e të dy dokumenteve në rajonin ndërkufitar do të vlerësohen si parazgjedhje dhe konsultimet do të kryhen në të dy vendet;
- Lidhur me ndikimet ndërkufitare si rezultat brenda kuptimit të Protokollit për Vlerësimin Strategjik Mjedisor të Konventës për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis në një kontekst ndërkufitar, RVM do të analizojë gjasat e ndikimeve ndërkufitare në territorin e vendeve të tjera jashtë PBN dhe STMI. Në këtë fazë, duke marrë parasysh supozimet e draft programit dhe strategjisë, nuk ka asnjë arsye për të supozuar një ndikim ndërkufitar në vendet më të afërta fqinje - Republikën e Serbisë dhe Republikën Greke.

7. Masat e parashikuara për parandalimin, zvogëlimin dhe kompensimin sa më të plotë të mundshëm të efekteve anësore të zbatimit të BNK dhe STIM në mjedis dhe shëndetin e njeriut

Bazuar në rezultatet e analizave dhe vlerësimeve, të kryera në pikën e mëparshme (të RVM), të ndikimit të pretenduar në mjedis dhe shëndetin e njeriut si rezultat i zbatimit të PBN dhe STMi, masat do të propozohen për të parandaluar, zvogëluar dhe të kompensojë në masën maksimale të mundshme pasojat e pafavorshme në mjedis dhe shëndetin e njeriut të shkaktuara nga zbatimi i programit dhe strategjisë. Masat do të arsyetohen, gjithashtu në lidhje me rezultatet e pritura të zbatimit të tyre.

Ato do të paraqiten si:

- masat që do të përfshihen në versionin përfundimtar të programit; -
- masat që do të ekzekutohen gjatë zbatimit të programit.

Kur propozohen masat, rezultatet e konsultimeve nën procedurën e EA do të merren gjithashtu parasysh.

8. Arsyet e zgjedhjes së alternativave të konsideruara

Në kohën e zhvillimit të kësaj detyre për qëllimin dhe përmbajtjen e RVM-it, projektet PBN dhe STIM nuk përmbajnë alternativa.

Në rast se alternativat dhe opsionet identifikohen në fazën tjetër, ato do të analizohen në RVM në lidhje me ndikimin e tyre në mjedis dhe shëndetin e njeriut

RVM do të përfshijë një krahasim të alternativave të disponueshme në kohën e përgatitjes së tij, përfshirë. "Zero alternative", nëse identifikohet për PBN dhe / ose STMI.

9. Metodatat për kryerjen e vlerësimit ekologjik, dispozitat rregulluese të përdorura dhe dokumentet dhe vështirësitë në mbledhjen e informacionit të nevojshëm

Dokumentet kryesore metodologjike që do të përdoren përfshijnë udhëzimet dhe metodologjitë e mëposhtme:

- Udhëzime për zbatimin e Direktivës 2001/42 / EC për vlerësimin e efekteve të planeve dhe programeve të caktuara në mjedis - Komisioni Evropian - DG Mjedisi;
- Udhëzues për Integrimin e Ndryshimeve Klimatike dhe Biodiversitetit në Vlerësimin Strategjik Mjedisor, 2013 - Komisioni Evropian;
- Përdorimi i të dhënave hapësinore për përgatitjen e raporteve mjedisore në Evropë - mbështetje teknike e JRC, 2010;

- Manuali i Burimeve për të Mbështetur Zbatimin e Protokollit për Vlerësimin Strategjik Mjedisor, 2011 - UNECE;
- Rekomandime të Praktikës së Mirë për Pjesëmarrjen e Publikut në Vlerësimin Strategjik Mjedisor, 16 Shkurt 2016 - UNECE;
- Letër e orientimi Ndërkufitar për programet e bashkëpunimit IPA BNK me pjesëmarrjen e rajoneve të Bullgarisë, Maqedonisë së Veriut dhe Turqisë, Ref. Ares (2019) 6239329 - 09/10/2019;
- Vlerësimi strategjik mjedisor në programet Interreg NEXT - Shënim udhëzues dhe rishikim i qasjeve, korrik 2020, TESIM;
- Letër Ref. Ares (2020) 32846 - 06/01/2020 i KE me dispozitat dhe sqarimet për vlerësimet mjedisore të zbatueshme për planet dhe programet e bashkëfinancuara nga BE në periudhën 2021-2027;
- Prezantimi mbi Zbatimin e Direktivës së VSM-së në programet e bashkëfinancuara të BE 2021-2027, takimi i 40-të i Grupit të Ekspertëve për ESIF (EGESIF), Bruksel, 11-12 Shkurt 2020, Drejtoria e Përgjithshme për Mjedisin.

Përgatitja e RVM it do të kryhet sipas qasjes metodologjike vijuese:

- 1) Njohja e ekipit të ekspertëve me PBN dhe STMI të hartuara dhe supozimet e tyre, si dhe dokumentacioni tjetër i siguruar nga Caktuesi, dhe mendimet mbi detyrën për përcaktimin e fushës dhe përmbajtjes së RVM;
- 2) Analiza e planeve, strategjive dhe programeve në lidhje me draftet e PBN dhe STMI;
- 3) Grumbullimi, analizimi dhe përpunimi i të dhënave mbi statusin aktual të mjedisit nga përbërësit dhe faktorët, dhe lidhja e tij me nivelin aktual të zhvillimit të zonës ndërkufitare në fushën e PBN dhe STMI;
- 4) Analiza e zhvillimit të mjedisit në rast të moszbatimit të PBN dhe STMI (vlerësimi i ndikimit të së ashtuquajturës "Zero alternative");
- 5) Analiza e ndikimit të mundshëm të rëndësishëm në zonat me PBN dhe STMI;
- 6) Grumbullimi, analizimi dhe përpunimi i të dhënave për çështjet ekzistuese mjedisore në nivelin kombëtar dhe lidhja e tyre me PBN dhe STMI, përfshirë zhvillimi i mundshëm i këtyre çështjeve me dhe pa zbatimin e PBN dhe STMI;
- 7) Analiza e masës në të cilën draftet e PBN dhe STMI marrin parasysh objektivat dhe masat përkatëse të mbrojtjes së mjedisit, të përfshira / identifikuar në dokumente - plane, strategji dhe programe në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar;

- 8) Analiza dhe vlerësimi i ndikimit të BNK dhe STMI në mjedis: Meqenëse PBN dhe STMI janë dokumente strategjike, vlerësimi i efekteve të mundshme të rëndësishme në mjedis dhe shëndetin e njeriut do të bëhet në dy nivele të hollësive ("strategjike" dhe "masa" * aktivitete ");
- 9) Propozimi i masave për parandalimin, zvogëlimin dhe kufizimin e ndikimeve, si dhe masat e monitorimit dhe kontrollit të ndikimit të programit gjatë zbatimit të tij;
- 10) Zgjedhja e arsyeshme e alternativës më të përshtatshme për sa i përket ndikimit në mjedis dhe shëndetin e njeriut;
- 11) Përpunimi i përfundimit të arsyetuar për zbatimin e PBN dhe STMI. Aktet kryesore legjislative që do të merren parasysh gjatë përgatitjes së raportit të VN janë:

A. Për Republikën e Bullgarisë:

- Ligji për mbrojtjen e mjedisit;
- Akti i biodiversitetit;
- Ligji për menaxhimin e mbeturinave;
- Ligji për ajrin e pastër të ambientit;
- Zbutja e Ligjit për Ndryshimet Klimatike
- Ligji për ujin;
- Ligji për Mbrojtjen e Bimëve;
- Ligji për tokën;
- Ligji për mbrojtjen nga zhurma në mjedis;
- Ligji për zonat e mbrojtura;
- Ligji dhe rregulloret për mbrojtjen e tokës bujqësore për zbatimin e tij;
- Akti i trashëgimisë kulturore;
- Akti për Mbrojtjen nga Katastrofat;
- Akti i Planifikimit Hapësinor;
- Ligji dhe rregulloret e pyjeve për zbatimin e tij;
- Ligji për Shëndetin dhe Sigurinë në Punë;
- Ligji shëndetësor;
- Rregullorja për kushtet dhe rregullimet për vlerësimin mjedisor të planeve dhe programeve;
- Rregullorja për kushtet dhe rregullimet për vlerësimin e përputhshmërisë së planeve, programeve, projekteve dhe propozimeve për investime me qëllimin dhe qëllimet e ruajtjes së zonave të mbrojtura;
- Rregullore të tjera që rregullojnë përbërësit dhe faktorët e mjedisit dhe shëndetit të njeriut.

B. Për Republikën e Maqedonisë së Veriut https://www.moep.gov.mk/?page_id=901:

- Ligji mjedisor (përfshirë Kapitullin X Vlerësimi i efektit të strategjive, planeve dhe programeve të veçanta në mjedis);
- Ligji për cilësinë e ajrit të ambientit;
- Ligji për mbrojtjen e natyrës;
- Ligji për mbrojtjen e mjedisit nga zhurma;
- Ligji për menaxhimin e mbeturinave;
- Ligji për Bateritë dhe Akumulatorët dhe Bateritë e Mbeturinave dhe Akumulatorët;
- Ligji për menaxhimin mjedisor të paketimit dhe mbeturinave të paketimit;
- Ligji për menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike
- Ligji për ujin;
- Akti i Planifikimit Hapësinor dhe Urbanistik;
- Ligji për Zbatimin e Planit Hapësinor të Republikës së Maqedonisë;
- Akti i Trashëgimisë Botërore Natyrore dhe Kulturore;
- Ligji për Vlerësimin;
- Rregulloret për Vlerësimin Strategjik të Ndikimit në Mjedis:
 - Dekreti për strategjitë, planet dhe programet, përfshirë ndryshimet në strategji, plane dhe programe të tilla, për të cilat është e detyrueshme të zbatohet procedura për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe në jetën dhe shëndetin e njeriut;
 - Dekreti për përmbajtjen e raportit strategjik të vlerësimit mjedisor;
 - Dekret për kriteret në baza të të cilave merren vendime nëse dokumente të caktuara të planifikimit mund të kenë një ndikim të rëndësishëm në mjedis dhe shëndetin e njeriut;
- Rregullore të tjera që rregullojnë përbërësit dhe faktorët e mjedisit dhe shëndetit të njeriut.

Informacionet e metutjeshme gjithashtu do të perdoren:

- Të dhëna zyrtare statistikore, raporte dhe buletine për Republikën e Bullgarisë dhe Republikën e Maqedonisë së Veriut;
- Raportet kombëtare për statusin dhe mbrojtjen e mjedisit në Republikën e Bullgarisë dhe Republikën e Maqedonisë së Veriut;
- Strategjitë, planet dhe programet e Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut në lidhje me PBN dhe STMI;
- Strategjitë, planet dhe programet në nivelin kombëtar (të Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë së Veriut) dhe ndërkombëtar (Evropian), duke përcaktuar qëllimet për mbrojtjen e mjedisit;

- Burimet letrare mbi përbërësit dhe faktorët mjedisorë në Republikën e Bullgarisë dhe Republikën e Maqedonisë së Veriut (faktorët klimatikë, gjeologjia, hidrologjia, peizazhi, bimësia, fauna, etj.).

Mangësitë teknike (nëse ekzistojnë ndonjë) dhe mungesa e njohurive teknike në marrjen e informacionit gjithashtu do të merren parasysh.

Për përgatitjen e këtij Raporti është përdorur dokumentacioni i mëposhtëm:

- Drafte të PBN dhe STMI;
- Dispozitat rregullatore për zhvillimin e programit për periudhën e programimit 2021-2027;
- Letra Ref.Nr. EC-17/29.06.2021 të Ministrit të Mjedisit dhe Ujit;
- Dokumentacion tjetër i siguruar nga Autoriteti Menaxhues (AM) dhe Autoriteti Kombëtar (AK), (planet, programet dhe strategjitë në lidhje me PBN dhe STMI, informacion mjedisor për territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut).

10. Masat e monitorimit gjatë zbatimit të PBN dhe STMI

Sipas rezultateve dhe konkluzioneve të parashikimeve për ndikimin në mjedis dhe shëndetin e njeriut që rezultojnë nga zbatimi i PBN dhe STMI, masat për monitorimin dhe kontrollin e ndikimit në mjedis dhe shëndetin e njeriut, si rezultat i zbatimit të programit dhe strategjia, do të rekomandohet. Masat do të përfshijnë tregues të matshëm, të cilët vlera do të përcaktojnë praninë ose mungesën e ndikimit të rëndësishëm në mjedis dhe shëndetin e njeriut që rezultojnë nga zbatimi i PBN dhe STMI.

11. Konkluzioni i Vlerësimit të Mjedisit

Bazuar në rezultatet e parashikimeve të përpunuara në RVM, si dhe mendimet e marra gjatë procedurës së EA, ekipi i ekspertëve do të formulojë përfundimin e tij mbi ndikimin e pretenduar të rëndësishëm të PBN dhe STMI në mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

12. R Referencë mbi rezultatet e konsultimeve të kryera në procesin e përgatitjes së PBN dhe STMI dhe Vlerësimit Ekologjik

RVM-i do të përshkruajë të gjitha mendimet e marra gjatë procedurës së vlerësimit të mjedisit, si dhe mënyrën e pasqyrit të tyre në Raportin e Vlerësimit të Mjedisit dhe arsyet për këtë.

13. Përmbledhje jo-teknike e Vlerësimit të Mjedisit

Si një shtojcë e veçantë e Raportit të Vlerësimit të Mjedisit, do të përgatitet një përmbledhje jo-teknike, në të cilën koncize, por e mjaftueshme për informacionin e përgjithshëm publik mbi

pjesët kryesore të RVM-it, që nuk përmban terma teknikë, në varësi të dispozitave të Artit. 3 të Urdhëresës së EA, do të paraqitet.

14. Anekset e Raportit të Vlerësimit të Mjedisit

Përveç përmbledhjes jo-teknike të kërkuar ligjore, e cila është një shtojcë e veçantë, do të sigurohen kopjet e mendimeve të marra si rezultat i konsultimeve për caktimin e fushës dhe përmbajtjes së RVM-it dhe anekseve të tjera, kur është e nevojshme.